

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnium huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIX. An fides eße poßit sola, sicq[ue] justificare sola?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

operatur, caritatis est. 2. Aeger inclinatur, non necessitatur ad amandum medicum sui causa magis, quam medici. 3. Nil concludit dissimillimū: nā Dei filius & Spiritus Sanctus sunt vnus Deus.

VI. Fidem & opera caritatis volunt esse coniuncta: ergo iustificatio pendet à fide & caritate: sicque nemo certus esse salutis potest, qua in certitudine iustificationem ponunt; foret etiam impossibilis iustificatio.

DICO AD I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII. Rectè singula concludunt de fide viua, seu formata per caritatem: at malè de fide per se, seu informi. Nam illa nequit esse absq; caritate; hæc est virtus vna certa per se, specie ab aliis distincta.

QVÆSTIO LIX.

An fides esse possit sola: Sicque iustificare sola?

I. LUTHERO-CALVINISTÆ negant posse.

LUTHERVS ad Gen. 15. Scio has virtutes esse insignia Dei dona: Scio fidem sine his Donis non existere. Sed questio est, quid cuiusque proprium est. &c. Quid facit sola fides? Apprehendit remissionem, credit promittenti Deo, Deo porrigenti aliquid admouet manum, accipit: hoc proprium solius fides est. Sic & Brentius, Kemnit &c.

CALVINVS in Antid. leff. 6. Can. II. Sola fides est, qua iustificat: Fides tamen qua iustificat, non est sola. Sicut calor solis solus est, qui terram calefacit, non tamen calor solus est, sed cum splendore. Sic & Melanch. in Locis, & in Apolog. Confes.

AUTOR. Fides esse sola potest.

1. Quia sic Lutherus in Gal. 2. Fides sine, & ante caritatem iustificat. Et in disput. An opera faciant ad iustif. ait, Fides nisi sit sine vllis etiam minimis operibus, non iustificat. Vah, quam hæc malè

hærent prædictis ab ipso? CALVINVS in Antid. leff. 6. can. 28. Fatetur, inter grauissimos lapsus manere semen aliquod fidei viuæ. At peccata pugnant è diametro cum caritate; ecquid ergo inter eos cum hac fides esse potest? Ergo non potest non esse sola.

2. Quia Sectariis fides potest iustificare sola; ideo & esse sola dici debet iisdem: nam ex essentia rei sua cuiusque manat proprietates que fidei est iustificare, vt volunt.

3. Si fides ideo esse sola non possit, vt volūt Sectarij, quia necessariò profert fructus bonos dilectionis & virtutū; ergo fides esse, diciq; esse debet prior dilectione; vt causa suo effectu; idque prior tempore & naturâ: ac proinde sola. Si prior est; ergo & iustificat, id est, cum iustitia est coniuncta prius, quam cum dilectione: Sicque homo erit iustificatus, & sceleratus; viuens & mortuus: Quia iustus ex fide viuit: Et tamen qui non diligit, manet in morte: 1. Ioan. 2. Quod absurdum. Iā verò fides nec naturâ prior vel esse, vel intelligi potest sua iustificatione; cum, (vt ipsi volunt) sint relatiua, (que se mutuo ponunt & tollunt,) Deus iustificans, & fides iustificationem accipiens. Quare fides, vt sola iustificare fingitur absurde; sic & non esse posse sola fingitur absurdè.

Hactenus de *Esse posse solam*: P. de *Non iustificare solam*.

II. LUTHERANI & CALVINIANI contendunt, Fidem iustificare solam; etsi esse non possit sola.

SVADENT istis præcipuè. I. Quia Scriptura docet, iustificare solam; ergo credendum, licet nulla causa detur alia.

2. Quia sic placuit iustificatori Dei iustifica-

ificationem donare cum sola conditione fidei.

3. Quia natura fidei est solius, Apprehendere iustificationem, Applicare nobis, & facere nostram.

AUTOR. Si fides à cæteris virtutibus separetur, haud dubiè iustificare non poterit vt Sectarij volunt: ergo sola iustificare NON potest. Sequela constat: quia sine virtutibus *Esse* non potest sola, vt volunt: ergo nec sine iis iustificare sola. Quia volunt fidem RELATIVE Iustificare: ergo, posita fide, simul & Iustitia ponitur: Relata enim nec esse, nec intelligi sine altero queunt. Ideo fatentur Sectarij & profitentur, per omne peccatum amitti fidem: sicut per fidem poni in homine iustitiam. Quod vtrumque est perinde erroneum.

2. Deinde si fides sola iustificat, quia relatiue iustificat, vt volunt: esse in homine nequit, quin & iustitia in sit; at hæc sine dilectione esse nequit: Qui enim non diligit, manet in morte: Ergo fieri nequit vt fides sine dilectione iustificet; ac proinde nõ sola iustificat.

3. Si sola sine virtutibus iustificare posset, posset etiam cum vitiis iustificare: Nam vt soli iustificanti nil prorsus sunt virtutes; ita nec desunt vitia: quia hæc & illæ per accidens ei iunguntur: At sic iustus foret, qui odisset Deum peccator & proximum. Nec igitur fides iuncta vitijs, nec disiuncta à virtutibus iustificat.

DICO AD I. Vocem sola intrusit in Rom. 3. Lutherus. Nec ei æquivalentia sunt ista, Rom. 3. *Arbitror hominem iustificari per fidem, sine operibus. Et, iustificati gratis per gratiam ipsius. Quia fides*

sine operibus non est Sola fides. 1. Si enim excluderentur omnia opera; iam ipsa fides quoque exclusa foret, vt quæ sit opus, Ioan. 6. *Hoc est opus Dei, vt Creditis.* &c. Vnde S. Aug. l. de predest. c. 7. ait fidem nõ distingui ab operibus, quod ipsa sit opus gratiæ Dei primum, vnde cætera manant. Itaque iustificari ex fide est iustificari ex opere, at Sectariis iustificari ex fide est iustificari sine opere: quod implicat.

Item: Est lex fidei, Rom. 3. At si fides iustificans excludit omnia opera legis; ergo excludit & fidei legem, quæ est ipsa fides sicque ex fide iustificari erit sine fide iustificari, quod implicat. Illud *gratis* excludit merita quæ sunt nobis ex nobis: non quæ sunt nobis ex dono Dei.

AD II. Id apertis repugnat Scripturis docentibus impium iustificari, Ezech. 18. per penitentiam, per baptismum, Ioan. 3. &c. aliasque virtutes; vt supra liquet quæst.

AD III. Apprehensio specie distinguitur à iudicio rem apprehensam diiudicante; estque Cognitio rei in intellectu; at ea cognitio apprehensiva præexigitur ad fidem; ergo non est propriè ipsa fides, nam & infideles possunt mysteria fidei apprehendere, & tamen non credere. Quare fides consistit in iudicio, non in apprehensione.

2. Deinde; Apprehendere fidem, nondum est habere eam, nisi obiectiuè solum: at ita amor & gaudium apprehendunt, ait S. Aug. l. 8. Conf. c. 2. neque tamen idcirco iustificant. Si igitur, dum amo & gaudeo me esse iustum; non ideo sum iustus; ita dum

credo me esse iustum; sum iustus apprehensivus.

3. Nec Applicatio iustificat; quia fieri eam per Sacramenta volunt; quibus priorem esse fidem oportet. At Lutherus l. Capt. baby. c. de Baptis. & in Assert. art. 1. 2. 6. asserit, *Sacramenta non iustificare, sed solam fidem*, vt instrumentum apprehendens iustitiam.

At sic apprehensa fides est opus seu actio: ergo opere iustificamur.

INSTANT, Rom. 3. excludi opera, non vt opera, sed vt merita.

Ergo similiter non debet excludi dilectio, spes, &c. à iustificando: Proinde non *sola fides* iustificat.

INSTANT porro. Virtutes eæ excluduntur sub ratione meriti, vt & fides; at fides, quæ est apprehendens iustitiam, non excluditur à iustificando.

At fides propriè est iudicium; impropriè est apprehensio, sed non magis quam amor, gaudium: atqui hæc apprehendendo non iustificat; ergo nec fides. Quod si fidem esse fiduciam velint, hanc melius dilectio apprehendit, quam fides; nam magis illa venit, quam hæc.

QVÆSTIO LX.

*An fides sola iustificet relatiue tantum,
& non per modum meriti,
aut causæ?*

LUTHERANI & CALVINIANI iuxta affirmant, fidem solum relatiue iustificare, id est, sic vt ea credendo accipiat, quod Deus offert promittendo. Apprehendit autem vt causam instrumentalem; & ad apprehensionem nihil in nobis concurrat actiue, sed tantum passiue. Vide *suprà quæst.*

Idque, addit Scharpfius in *Cursu Theolog.*

Sect. 22. q. 7. non virtute aut merito suo fides facit, nec vt est qualitas in nobis: sed correlative. In fœdere enim duo sunt:

1. Substantia, vt iustitia & salus oblata.

2. Conditio, vt Fides apprehendens & applicans. *Sola*, particula exclusiua additur; non ad separandas alias virtutes à fide, seu fidei; à quibus separari non possunt: sed à Causando iustificationem, vel vt preparationes, vel merito & dignitate sua.

SVADET ibidem multis Scharpfius; sed ficulneis telis veget; quæ in scopum tendunt *solius fidei iustificantis* docendæ.

At directè docent *vnam fidem iustificantem*, ac minimè *solam*. Sicque aliud moluntur; aliud consequuntur. Nec quid affert noui in re; sed cramben decies recoctam, Lector, si vel theologaster, iudicet æquus: satque liquent è dictis *quæst. 57. 58.*

AVTOR. Fides iustificat, Non sola: patet *suprà*; Nec relatiue solum, & per modum instrumenti: sed per modum causæ, dignitatis ac Meriti, impetrando ac promerendo: teste S. Scriptura.

I. Scripturæ docent Fidem esse causam iustificationis, dum dicunt Rom. 3. *Hominem iustificari PER fidem.* Ro. 5. *Iustificati Ex fide.* Vbi *per*, & *ex* causam significant; sicuti Ro. 3. 4. Gal. 2. 3. &c. vbi negat hominem iustificari *per* opera, legem, *ex* operibus, seu lege. Ita S. Aug. *præfat. in Psal. 31.* Nam & Aliis in rebus per Scriptum EX, & PER significant veram causam; vt Iustificari per Christum, per Sanguinè, per mortem. Heb. 11. *Sancti per fidem vicerunt regna.*

II. Probant id loca, quæ testantur, fidem esse initium iustitiæ, sicque causam formalem inchoatam iustificationis.